

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06523/2018-ERU
Č. j. 06523-3/2018-ERU

V Ostravě dne 20. září 2018

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), a ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení dle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ve spojení s ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-06523/2018-ERU s obviněným z přestupku, právnickou osobou – **Pražská energetika, a.s.**, se sídlem Na hroudě 1492/4, Vršovice, 100 00 Praha 10, IČO: 601 93 913, ve věci podezření ze spáchání trvajících přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), rozhodl

takto:

- I.** Obviněný z přestupku, právnická osoba **Pražská energetika, a.s.**, se sídlem Na hroudě 1492/4, Vršovice, 100 00 Praha 10, IČO: 601 93 913 (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání trvajících přestupku dle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách, kterého se dopustil tím, že jakožto prodávající (držitel licence č. 140605073 na obchod s elektřinou) nejméně v období od 23. června 2017 do 9. října 2017 v rozporu s ust. § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách v Cenících elektřiny pro domácnosti
- u produktů KOMFORT + NEO 3, KOMFORT + NEO 2, PREekoproud konkrétně nejméně ve dnech 23. června 2017, 4. července 2017 a 25. srpna 2017 na svých webových stránkách <http://www.pre.cz/> neuvedl informaci, ke kterému distribučnímu území se ceníky vztahují, celkovou cenu, ani všechny regulované složky ceny související se službou v elektroenergetice, kdy ceníky obsahovaly pouze obecný odkaz na cenová rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, a tím nesplnil svou povinnost zpřístupnit spotřebiteli při nabídce a prodeji sdružených služeb dodávky elektřiny na viditelném místě formou ceníků informaci o konečné nabídkové ceně sdružených služeb dodávky elektřiny, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, aby měl možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny, a následně u těchto produktů konkrétně dne 9. října 2017 na svých webových stránkách po úpravě ceníků, které již byly rozděleny dle distribučních území a obsahovaly i regulované složky ceny související se službou v energetice, neuvedl konečné celkové ceny,
 - u produktu PRE PROUD KOMFORT konkrétně nejméně ve dnech 23. června 2017, 4. července 2017 a 25. srpna 2017 na svých webových stránkách

<http://www.pre.cz/> nevedl informaci, ke kterému distribučnímu území se ceníky vztahují, celkovou cenu, čímž nesplnil svou povinnost zpřístupnit spotřebitelé při nabídce a prodeji sdružených služeb dodávky elektřiny na viditelném místě formou ceníků informaci o konečné nabídkové ceně sdružených služeb dodávky elektřiny, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, aby měl možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny, a následně u tohoto produktu konkrétně dne 9. října 2017 na svých webových stránkách po úpravě ceníků, které již byly rozděleny dle distribučních území, nevedl konečné celkové ceny,

- u produktu KOMFORT + GARANT konkrétně nejméně ve dnech 23. června 2017, 4. července 2017 a 25. srpna 2017 na svých webových stránkách <http://www.pre.cz/> nevedl informaci, ke kterému distribučnímu území se ceníky vztahují, celkovou cenu, ani všechny regulované složky ceny související se službou v elektroenergetice, kdy ceníky obsahovaly pouze obecný odkaz na cenová rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, a tím nesplnil svou povinnost zpřístupnit spotřebitelé při nabídce a prodeji sdružených služeb dodávky elektřiny na viditelném místě formou ceníků informaci o konečné nabídkové ceně sdružených služeb dodávky elektřiny, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, aby měl možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny; a následně u tohoto produktu konkrétně dne 9. října 2017 na svých webových stránkách po úpravě ceníků, které již byly rozděleny dle distribučních území a obsahovaly i regulované složky ceny související se službou v energetice, nevedl konečné celkové ceny.

II. Podle ust. § 16 odst. 4 písm. a) zákona o cenách se účastníku řízení za spáchání trvalého přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách ukládá **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je dle ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34018.

Odůvodnění

Dne 24. srpna 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, v tehdy účinném znění, kontrolu ve věci dodržování ust. § 13 zákona o cenách.

Na základě získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 12. března 2018 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 09030-13/2017-ERU. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole podal účastník řízení dne 26. března 2018 námitky. Dne 24. dubna 2018 byly námitky účastníka řízení Úřadem vyřízeny, a to přípisem označeným jako Vyřízení námitek proti protokolu o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 09030-16/2017-ERU, kterým byly námitky účastníka řízení v celém rozsahu zamítnuty.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 09030/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 28. srpna 2017, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 09030-2/2017-ERU z téhož dne, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení. Současně byly

dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto správní orgán přistoupil v souladu s ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Účastník řízení je mimo jiné držitelem licence na obchod s elektřinou č. 140605073 s termínem zahájení výkonu licencované činnosti dne 17. ledna 2017. Účastník řízení provozuje internetové stránky na adrese www.pre.cz (dále jen „webové stránky“).

Ve dnech 23. června 2017 a 4. července 2017 pořídili kontrolující snímky obrazovky (printscreen) s obsahem webových stránek, o čemž byl sepsán Záznam o úkonech předcházejících kontrole č. j. 09030-8/2017-ERU. Dle informací dostupných ve výše uvedených dnech na uvedených stránkách bylo možné uzavřít smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny také on-line.

Účastník řízení na žádost Úřadu ve vyjádření ze dne 4. září 2017 sdělil, že základním produktem v oblasti dodávek elektřiny pro zákazníky kategorie domácnost je PRE PROUD KOMFORT. V současnosti nabízí zákazníkům v kategorii domácnost uzavření smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny na produkty KOMFORT + GARANT, KOMFORT + NEO 3, KOMFORT + NEO 2 a PREekoproud. V minulosti dále nabízel uzavření smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny na produkt KOMFORT FIX. Jako přílohu zaslal aktuální ceníky vztahující se k nabízeným produktům v oblasti dodávek elektřiny pro zákazníky kategorie domácnost.

Ve dnech 25. srpna 2017 stáhli kontrolující opětovně ceníky z webových stránek a pořídili snímky některých částí webových stránek, o čemž byl sepsán Záznam o úkonech v kontrole, č. j. 09030-3/2017-ERU, a totéž provedli kontrolující dne a 9. října 2017, o čemž byl sepsán Záznam o úkonech v kontrole, č. j. 09030-6/2017-ERU. Dle informací dostupných ve výše uvedených dnech na webových stránkách bylo možné uzavřít smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny také on-line.

Kontrolující při hodnocení ceníků opakovaně stažených z webových stránek, dospěli u jednotlivých produktů k níže uvedeným závěrům:

- **PRE PROUD KOMFORT**

- ve dnech 23. června 2017, 4. července 2017 a 25. srpna 2017 byl na webových stránkách dostupný ceník s uvedením platnosti od 1. ledna 2017, jako soubor ve formátu PDF, který byl vytvořen dne 15. prosince 2016 a modifikován dne 23. prosince 2016. Tento ceník neobsahoval informaci, ke kterému distribučnímu území se vztahuje, a i přesto, že obsahoval vedle ceny silové elektřiny také všechny regulované složky dle cenových rozhodnutí Úřadu ve výši platné pro distribuční území PREdistribuce, a.s., a dále informace o dani z elektřiny a dani z přidané hodnoty, nebyla v tomto ceníku uvedena celková cena.
- Ceníky získané dne 9. října 2017 kontrolujícími z webových stránek, byly již jako samostatné PDF soubory pro tři distribuční území ČEZ Distribuce, a. s., E.ON Distribuce, a.s., a PREdistribuce, a.s. Tyto soubory byly vytvořeny dne 24. srpna 2017 a modifikovány ve dnech 25. srpna 2017 (ceník pro distribuční území PREdistribuce, a.s.) a 28. srpna 2017 (ceníky pro zbylá dvě distribuční území). V cenících byla uvedena platnost od 1. ledna 2017 a přesto, že ceníky obsahovaly vedle ceny obchodníka za dodávku elektřiny také všechny regulované složky (tj. ceny za související služby) dle cenových rozhodnutí

Úřadu ve výši platné pro jednotlivá distribuční území a dále informace o dani z elektřiny a dani z přidané hodnoty, nebyla ani v těchto cenících uvedena celková cena.

- KOMFORT + GARANT

- dne 23. června 2017 byl na webových stránkách dostupný Ceník elektřiny pro domácnosti s doplňkovým označením „4/2017“ s uvedením platnosti od 1. dubna 2017, přičemž tento ceník v podobě PDF souboru byl vytvořen dne 22. března 2017. Ve dnech 4. července 2017 a 25. srpna 2017 byl na webových stránkách dostupný ceník s doplňkovým označením „07/2017“ a uvedením platnosti od 1. července 2017, přičemž tento ceník v podobě PDF souboru byl vytvořen 23. června 2017. Žádný z ceníků neobsahoval informaci, ke kterému distribučnímu území se vztahují, obsahovaly pouze cenu tzv. silové elektřiny. Dále zde byl uveden text: „*Ceny uvedené tučně jsou bez DPH, ceny uvedené v závorkách jsou včetně DPH. Ceny vč. DPH slouží pouze k orientaci zákazníka, byly vypočteny z cen bez DPH a zaokrouhleny. Uvedené ceny jsou bez daně z elektřiny, jejíž výše ke dni vydání ceníku činí 28,30 Kč/MWh. Zákazník dále zaplatí regulovanou cenu za služby distribuční soustavy ve výši dle účinného cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu (aktuální ceny jsou vedené na stránkách www.ery.cz)*“.
- Ceníky získané dne 9. října 2017 z webových stránek (s doplňkovým označením „10/2017“, platnost od 1. října 2017) byly již jako samostatné PDF soubory pro tři distribuční území ČEZ Distribuce, a.s., E.ON Distribuce, a.s., a PREdistribuce, a.s. Tyto soubory byly vytvořeny dne 24. srpna 2017 a modifikovány ve dnech 25. srpna 2017 a 28. srpna 2017 (ceníky platné od 1. července 2017) a následně opět modifikovány dne 22. září 2017 (ceníky platné od 1. října 2017). Tyto ceníky sice obsahovaly vedle ceny obchodníka za dodávku elektřiny také všechny regulované složky (tj. ceny za související služby) dle cenových rozhodnutí Úřadu ve výši platné pro jednotlivá distribuční území a dále informace o dani z elektřiny a dani z přidané hodnoty, avšak ani v těchto cenících nebyla uvedena celková cena.

- KOMFORT + NEO 3 a KOMFORT + NEO 2

- dne 23. června 2017 byly na webových stránkách účastníka řízení dostupné ceníky s uvedením platnosti od 1. června 2017, a to jako soubory ve formátu PDF, které byly vytvořeny dne 10. března 2017 a modifikovány dne 23. května 2017. Tyto ceníky neobsahovaly informaci, ke kterému distribučnímu území se vztahují, obsahovaly pouze cenu tzv. silové elektřiny. Dále byl uveden text: „*Ceny uvedené tučně jsou bez DPH, ceny uvedené v závorkách jsou vč. DPH. Ceny vč. DPH slouží pouze k orientaci, byly vypočteny z cen bez DPH a zaokrouhleny. Uvedené ceny za dodávku elektřiny neobsahují daň z elektřiny, jejíž výše ke dni vydání tohoto ceníku činí 28,30 Kč/MWh. Zákazník dále zaplatí regulovanou cenu za službu distribuční soustavy ve výši dle účinného rozhodnutí Energetického regulačního úřadu (aktuální ceny jsou uvedené na stránkách www.ery.cz)*“ Stejný obsah měly také ceníky obou produktů KOMFORT + NEO 3 a KOMFORT + NEO 2, které byly na webových stránkách dostupné dne 4. července 2017 (s uvedením platnosti od 1. července 2017, soubory PDF byly modifikovány dne 20. června 2017), a také ceníky obou těchto produktů, které byly na webových stránkách dostupné dne 25. srpna 2017 (s uvedením platnosti od 1. srpna 2017,

soubory PDF byly modifikovány dne 21. července 2017). V žádném z výše uvedených ceníků nebyla uvedena celková cena.

- Ceníky získané dne 9. října 2017 z webových stránek (platnost od 1. října 2017), byly již jako samostatné PDF soubory pro tři distribuční území ČEZ Distribuce, a. s., E.ON Distribuce, a.s., a PREdistribuce, a.s. Tyto soubory byly vytvořeny dne 24. srpna 2017 a modifikovány ve dnech 29. srpna 2017 a 30. srpna 2017 (ceníky platné od 1. září 2017). Tyto ceníky sice obsahovaly vedle ceny obchodníka za dodávku elektřiny také všechny regulované složky (tj. ceny za související služby) dle cenových rozhodnutí Úřadu ve výši platné pro jednotlivá distribuční území a dále informace o dani z elektřiny a dani z přidané hodnoty, avšak v těchto cenících nebyla uvedena celková cena.
- PREekoproud
 - ve dnech 23. června 2017, 4. července 2017 a 25. srpna 2017 byl na webových stránkách dostupný tentýž ceník s uvedením platnosti od 1. ledna 2017 a jako soubor ve formátu PDF, který byl vytvořen dne 13. prosince 2016 a modifikován dne 23. prosince 2016. Tento ceník neobsahoval informaci, ke kterému distribučnímu území se vztahuje, obsahoval pouze cenu tzv. silové elektřiny. Dále byl uveden text: „Ceny uvedené tučně jsou bez DPH, ceny uvedené v závorkách jsou včetně DPH. Ceny vč. DPH slouží pouze k orientaci zákazníka, byly vypočteny z cen bez DPH a zaokrouhleny. Uvedené ceny jsou bez daně z elektřiny, jejich výše ke dni vydání ceníku činí 28,30 Kč/MWh. Zákazník dále zaplatí regulovanou cenu za službu distribuční soustavy ve výši dle účinného cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu (aktuální ceny jsou uvedené na stránkách www.eru.cz)“. V tomto ceníku nebyla uvedena celková cena.
 - Ceníky získané dne 9. října 2017 z webových stránek (platnost od 1. ledna 2017), byly již jako samostatné PDF soubory pro tři distribuční území ČEZ Distribuce, a.s., E.ON Distribuce, a.s., a PREdistribuce, a.s. Tyto soubory byly vytvořeny dne 24. srpna 2017 a modifikovány dne 28. srpna 2017. Tyto ceníky sice obsahovaly vedle ceny obchodníka za dodávku elektřiny také všechny regulované složky (tj. ceny za související služby) dle cenových rozhodnutí Úřadu ve výši platné pro jednotlivá distribuční území a dále informace o dani z elektřiny a dani z přidané hodnoty, avšak ani v těchto cenících nebyla uvedena celková cena.

S ohledem na výše uvedené bylo v protokole o kontrole č. [REDAKCE] ze dne 12. března 2018, č. j. 09030-13/2017-ERU a následně ve vyřízení námitek proti protokolu o kontrole č. [REDAKCE] ze dne 24. dubna 2018, č. j. 09030-16/2017-ERU, uvedeno kontrolní zjištění, že účastník řízení porušil ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách, když ve vztahu k ceníkům elektřiny na rok 2017 pro zákazníky kategorie domácnost pro všechny aktuálně nabízené produktové řady určené široké veřejnosti a všechna distribuční území neposkytl informace spotřebiteli při nabídce a prodeji elektřiny tak, aby měl možnost se seznámit se s konečnou nabídkovou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, před sjednáním smlouvy.

Přestupku ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách se dopustí fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající tím, že poruší některou z povinností stanovených v ust. § 13 odst. 2 až 11 téhož zákona při označování zboží cenami.

Správní orgán v rámci příkazního řízení prokázal, že účastník řízení je právnickou osobou a zároveň obchoduje mimo jiné s elektřinou na základě licence udělené Úřadem. Z uvedeného tedy vyplývá, že vůči svým odběratelům vystupuje jako prodávající.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval přestupkem dle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách v návaznosti na porušení povinnosti stanovené v ust. § 13 odst. 2 téhož zákona, a to konkrétně povinnosti uvedené v písmenu b) tohoto ustanovení.

Z ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách vyplývá informační povinnost, kterou je prodávající povinen bezpodmínečně dodržovat a plnit, a to tím způsobem, že při nabídce a prodeji zboží je povinen poskytnout spotřebiteli informaci tak, aby měl možnost seznámit se s cenou nabízeného zboží před jednáním o jeho koupi.

Zákon pak taxativně vyjmenovává, jakým způsobem má prodávající spotřebiteli informaci poskytnout. Prodávající má buď označit zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztáženou k prodávánému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám, nebo zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků, nebo zpřístupnit tuto cenu jiným přiměřeným způsobem, pokud není možné označit zboží cenou výše uvedenými způsoby. V případě, že se zboží sestavuje z běžných dílů nebo činností na základě zvláštních požadavků kupujícího je prodávající povinen předložit nabídkový ceník dílů a činností. Nelze-li podat informaci o ceně způsoby uvedenými výše, je pak prodávající povinen oznámit kupujícímu odhad ceny. Zákon o cenách zároveň v ust. § 13 odst. 2 stanovuje, že cenou se u výrobků rozumí konečná nabídková cena, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky.

Správní orgán podotýká, že ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách představuje absolutní povinnost každého prodejce ve vztahu k nabídce a prodeji zboží. Hlavním účelem tohoto zákonného ustanovení je totiž především poskytnout ochranu spotřebiteli tak, aby měl dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží a mohl na základě své svobodné vůle a v nejlepším přesvědčení na základě úplných a pravdivých informací co nejlépe zvážit, pro který z nabízeného zboží se rozhodne.

Z ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách vyplývá, že dotčená povinnost musí být splněna pouze vůči spotřebiteli. V rámci odběratelsko-dodavatelských vztahů v energetických odvětvích se tak povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách vztahují pouze k těm odběratelům, kteří vyhovují definici spotřebitele. Obvykle se tak bude jednat jen o dodávky v rámci kategorie „domácnost“ (správní orgán mimo to poznamenává, že v tomto případě se jedná o označení produktu nabízeného dodavatelem ve vztahu ke konkrétním odběratelům, tedy nikoliv o pojem ve smyslu zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů). Z tohoto důvodu se proto správní orgán zabývá pouze neuvedením konečné ceny pro kategorii „domácnost“.

Zákonnou povinností prodávajícího je nejen u zboží uvádět konečnou nabídkovou cenu, tedy cenu účtovanou zákazníkovi, jakož i její složky nebo část před započítáním daně, kterou je zákazník v konečné ceně povinen rovněž uhradit, ale též zboží takto označovat. Preferovanými formami zveřejnění ceny dle zákona o cenách je označení zboží cenou uplatňovanou v okamžiku nabídky a vztáženou k prodávánému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám, nebo zpřístupnění ceny na viditelném místě formou ceníků. Jiným

přiměřeným způsobem se ceny zboží zveřejňují za podmínky, že nelze ani jeden z preferovaných způsobů použít. Vzhledem k tomu, že sdruženou službu dodávky elektřiny není z její povahy možné přímo označovat cenou dle ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách, nastupuje další zákonem stanovený způsob, jak poskytnout spotřebiteli informaci o ceně zboží, a to formou ceníků dle písm. b) téhož ustanovení.

Povinnost zpřístupnit informaci o ceně dle ust. § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách na viditelném místě formou ceníků je nutno chápat v energetických odvětvích ve smyslu povinnosti uložené v ust. § 11a odst. 1 energetického zákona. Dle tohoto ustanovení je držitel licence na výrobu elektřiny, výrobu plynu, obchod s elektřinou nebo obchod s plynem povinen uveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup uplatňované podmínky dodávek plynu a ceny za dodávku plynu pro domácnosti a podnikající fyzické osoby s roční spotřebou plynu do 630 MWh, podmínky dodávek elektřiny a ceny za dodávku elektřiny pro domácnosti nebo podnikající fyzické osoby odebírající elektřinu z hladiny nízkého napětí. Ve světle výše uvedeného se tak povinností zveřejnit na viditelném místě informaci o ceně formou ceníků rozumí u příslušných držitelů licence a příslušných produktových řad vymezených v ust. § 11a odst. 1 energetického zákona povinnost uveřejnit tyto ceníky způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Co se týče ceny za sdružené služby dodávky elektřiny, pak ta je tvořena čtyřmi základními složkami: cenou za silovou elektřinu (tržní cena komodity určovaná dodavatelem), regulovanou cenou související s dodávkou elektřiny (poplatky a příspěvky určované Úřadem), daní z elektřiny a daní z přidané hodnoty (poplatky určované vládou ČR). Regulovaná cena související s dodávkou elektřiny se člení na cenu za distribuci, která je stanovena (pro rok 2017) cenovým rozhodnutím č. 8/2016 a dále pak na cenu za systémové služby poskytované provozovatelem přenosové soustavy účastníkům trhu s elektřinou, cenu na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny a cenu za činnost zúčtování operátorem trhu, které jsou stanoveny (pro rok 2017) cenovým rozhrnutím č. 7/2016.

V rámci příkazního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení v rámci výkonu licencované činnosti (obchodu s elektřinou) neuvedl na webových stránkách v cenících produktů sdružených služeb dodávky elektřiny pro domácnosti pro produktové řady KOMFORT + NEO 3, KOMFORT + NEO 2, PREekoproud nejméně ve dnech 23. června 2017, 4. července 2017 a 25. srpna 2017 informaci, ke kterému distribučnímu území se ceníky vztahují, celkovou cenu ani regulované složky ceny související se službou v elektroenergetice a dále nejméně dne 9. října 2017 po úpravě ceníků, které již byly rozděleny dle distribučních území a obsahovaly i regulované složky ceny související se službou v energetice, neuvedl konečné celkové ceny. U produktu PRE PROUD KOMFORT nejméně ve dnech 23. června 2017, 4. července 2017 a 25. srpna 2017 na webových stránkách v cenících neuvedl informaci, ke kterému distribučnímu území se ceníky vztahují a celkovou cenu a dále nejméně dne 9. října 2017 na svých webových stránkách po úpravě ceníků, které již byly rozděleny dle distribučních území, neuvedl konečné celkové ceny. U produktu KOMFORT + GARANT nejméně ve dnech 23. června 2017, 4. července 2017 a 25. srpna 2017 na webových stránkách v cenících neuvedl informaci, ke kterému distribučnímu území se ceníky vztahují a celkovou cenu, ani regulované složky ceny související se službou v elektroenergetice a dále nejméně dne 9. října 2017 na svých webových stránkách po úpravě ceníků, které již byly rozděleny dle distribučních území a obsahovaly i regulované složky ceny související se službou v energetice, neuvedl konečné celkové ceny.

Z výše uvedeného je tak zjevné, že účastník řízení v rámci výkonu licencované činnosti, nesplnil svou povinnost poskytnout informaci spotřebiteli při nabídce a prodeji elektřiny tak, aby měl spotřebitel možnost seznámit se s končnou cenou elektřiny, včetně všech jejích složek, před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny, a to zpřístupněním informací o této ceně formou ceníků na viditelném místě, když nejméně dne 23. června 2017, 4. července 2017, 25. srpna 2017 a 9. října 2017 ve zveřejněných cenících pro domácnost pro rok 2017 neuvedl informace o konečné nabídkové ceně elektřiny.

Jelikož nebylo zjištěno přesné datum uveřejnění ceníků pro domácnost pro rok 2017, ve kterých absentovaly informace o konečných nabídkových cenách, nebylo možné protiprávní jednání účastníka řízení omezit přesným datem počátku. Z tohoto důvodu bylo ve výroku tohoto příkazu uvedeno, že se účastník řízení dopustil protiprávního jednání „nejméně dne 23. června 2017, 4. července 2017“ což jsou dny, kdy byly Úřadem provedeny printscreeny webových stránek – dokumenty zařazeny pod č. j. 09030-8/2017-ERU, „nejméně dne 25. srpna 2017“ den kdy byly Úřadem provedeny printscreeny webových stránek – dokumenty zařazeny pod č. j. 09030-4/2017-ERU a „nejméně dne 9. října 2017“ den kdy byly Úřadem provedeny printscreeny webových stránek – dokumenty zařazeny pod č. j. 09030-7/2017-ERU a zveřejněné ceníky neobsahovaly informace o konečných nabídkových cenách.

Popsaným jednáním tedy účastník řízení porušil ust. § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách a správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky trvajících přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách.

K protiprávnímu jednání účastníka řízení správní orgán uvádí, že jej posoudil jako trvalý přestupek, a to z důvodu toho, že protiprávní jednání účastníka řízení, jež je předmětem tohoto řízení, naplnilo znaky trvajících přestupku. Co se týká znaků trvajících přestupku, pak ty byly uvedeny např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. února 2005, č. j. 5 A 164/2002 - 44 takto „Trvajícím jiným správním deliktem (přestupkem) je takový správní delikt (přestupek), jímž pachatel vyvolá protiprávní stav, který posléze udržuje, popřípadě, jímž udržuje protiprávní stav, aniž jej vyvolal. Jednání, jímž pachatel udržuje protiprávní stav, závadný z hlediska správního práva, tvoří jeden skutek a jeden správní delikt až do okamžiku ukončení deliktního jednání, tj. až do okamžiku odstranění protiprávního stavu“. Správní orgán ke znakům trvajících přestupku uvádí, že stejné znaky trvajících přestupku jsou také uvedeny v ust. § 8 zákona o odpovědnosti za přestupky. Dále ke shora uvedenému správní orgán doplňuje, že trvalý přestupek trvá, pokud trvá protiprávní stav, přičemž mezníkem pro posuzování spáchání trvajících přestupku jako nového skutku a tedy nového přestupku je zahájení správního řízení. Uvedené vyplývá z ust. § 12 odst. 11 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), které zní takto: „Pokračuje-li obviněný v jednání, pro které je stíhán, i po sdělení obvinění, posuzuje se takové jednání od tohoto úkonu jako nový skutek“. Jelikož správní řád, a to ani zákon o odpovědnosti za přestupky, žádné obdobné ustanovení neobsahuje, použil správní orgán analogicky ust. § 12 odst. 11 trestního řádu v daném správním řízení.

Aplikací výše uvedeného na daný případ dospěl správní orgán k závěru, že protiprávní jednání účastníka řízení, které spočívá v tom, že po určitou dobu v cenících produktů sdružených služeb dodávky elektřiny pro domácnosti pro produktové řady KOMFORT + NEO 3, KOMFORT + NEO 2, PREEkoproud nejméně ve dnech 23. června 2017, 4. července 2017 a 25. srpna 2017 neuvedl informaci, ke kterému distribučnímu území se ceníky vztahují, celkovou cenu ani regulované složky ceny související se službou

v elektroenergetice a dále nejméně dne 9. října 2017 po úpravě ceníků, které již byly rozděleny dle distribučních území a obsahovaly i regulované složky ceny související se službou v energetice, neuvedl konečné celkové ceny. U produktu PRE PROUD KOMFORT nejméně ve dnech 23. června 2017, 4. července 2017 a 25. srpna 2017 na webových stránkách v cenících neuvedl informaci, ke kterému distribučnímu území se ceníky vztahují a celkovou cenu a dále nejméně dne 9. října 2017 na svých webových stránkách po úpravě ceníků, které již byly rozděleny dle distribučních území, neuvedl konečné celkové ceny. U produktu KOMFORT + GARANT nejméně ve dnech 23. června 2017, 4. července 2017 a 25. srpna 2017 na webových stránkách v cenících neuvedl informaci, ke kterému distribučnímu území se ceníky vztahují a celkovou cenu, ani regulované složky ceny související se službou v elektroenergetice a dále nejméně dne 9. října 2017 na svých webových stránkách po úpravě ceníků, které již byly rozděleny dle distribučních území a obsahovaly i regulované složky ceny související se službou v energetice, neuvedl konečné celkové ceny, nepochybně má charakter trvajících přestupku, neboť účastník řízení protiprávní stav vyvolal a tento protiprávní stav udržoval.

Správní orgán pro úplnost konstatuje, že charakteristickým znakem tzv. přestupku právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané zákonem o cenách či energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti či administrativních postupů je nutno tyto konat tak, aby nedošlo k porušení zákonem stanovených povinností.

Správní orgán se nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného přestupku.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská škodlivost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou správních deliktů (přestupků) je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu (přestupku), pokud zároveň není jednáním společensky škodlivým. Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt (přestupek), musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku) a jednání musí vykazovat určitou míru společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek. V daném případě konkrétní společenská škodlivost spočívala v narušení veřejného zájmu na ochraně práv spotřebitele, aby mu byly poskytnuty dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží před jeho koupí a on se tak mohl na základě své svobodné vůle a v nejlepší přesvědčení na základě úplných

a pravdivých informacích rozhodnout, zda vstoupí do smluvního vztahu s daným obchodníkem či nikoliv. Správní orgán podotýká, že otázka náležité informovanosti spotřebitele je jednou z podmínek otevřené a spravedlivé hospodářské soutěže v energetických odvětvích a účinné ochrany spotřebitele, který může podle získaných informací k ceně zboží aktivně přizpůsobovat své jednání při volbě dodavatele plynu či elektřiny, neboť cena je jednoznačně jedním ze zásadních kritérií, kterými se spotřebitel řídí, a pokud není cena uváděna vůbec nebo uváděná cena není v cenících označena konečnou nabídkovou cenou, nemůže spotřebitel jednoduchým způsobem ceny nabízené různými dodavateli porovnat a případně se rozhodnout pro změnu dodavatele. Vzhledem ke skutečnosti, že nejméně dne 23. června 2017, 4. července 2017, 25. srpna 2017 a 9. října 2017 zveřejněné ceníky účastníka řízení neobsahovaly informaci o konečné nabídkové ceně služeb dodávky elektřiny, nebyly tak spolehlivým podkladem pro rozhodování spotřebitelů před jednáním o koupi zboží v podobě sdružené služby dodávky elektřiny.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byla naplněna materiální stránka trvajících přestupků dle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení nesplnil povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách, a tímto svým jednáním se dopustil spáchání trvajících přestupků podle ust. § 16 odst. 1 písm. h) téhož zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

Za přestupek ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách lze uložit dle ust. § 16 odst. 4 písm. a) téhož zákona pokutu až do výše 1 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty správní orgán přihlížel ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména pak přihlížel ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatel.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti přestupku ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Úřad s ohledem na ust. § 38 písm. a) a b) zákona o odpovědnosti za přestupky považuje porušení povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách za relativně závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy, která především chrání spotřebitele a umožňuje jim získat dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží. Na základě toho je jim pak umožněno rozhodnout se, zda vstoupí do smluvního vztahu s daným obchodníkem či nikoliv. Úřad je toho názoru, že neúplné zveřejňování cen za nabízené zboží je obecně relativně závažným porušením příslušných právních předpisů, v tomto případě příslušného ustanovení zákona o cenách, a dopadá na rozhodování potenciálního zákazníka, ale do jisté míry i stávajícího zákazníka. Obecně neposkytování povinných informací zákazníkům (spotřebitelům) na trhu s energiemi je závažné, neboť tento trh vykazuje značná specifika oproti trhům s jinými výrobky či službami. Tento trh je charakterizován velmi oslabeným postavením spotřebitelů vůči dodavatelům.

Správní orgán se zabýval také zjištěnou délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání účastníka řízení, ve smyslu ust. § 38 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán není schopen přesně určit časový okamžik, od kterého účastník řízení nezveřejňoval na webových stránkách ceníky elektřiny. Účastník řízení však prokazatelně nezveřejnil na svých webových stránkách ceníky sdružených služeb dodávky elektřiny nejméně ve dnech 23. června 2017, 4. července 2017, 25. srpna 2017 a 9. října 2017, jelikož právě v tyto dny byly Úřadem pořízeny printscreeny obrazovky webových stránek. Tuto prokazatelně zjištěnou dobu považuje správní orgán v neprospěch účastníka řízení za přitěžující okolnost.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníka řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení zákona o cenách, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Účastník řízení na svých internetových stránkách <https://www.pre.cz/cs/profil-spolecnosti/o-nas/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava/> zveřejnil výroční zprávu za rok 2017, ze které je zřejmé, že hospodářský výsledek po zdanění za rok 2017 dosáhl hodnoty 2 213 000 Kč.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností, uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu. Jedná se o pokutu, která činí pouze 2 % z maximální zákonné výše pokuty. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného zákonem o cenách a energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu pouze ve výši 20 000 Kč, tj. na samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby (akciové společnosti) uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 1 000 000 Kč, a že byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Lenka Ferenz, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava